

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
 Vanha talvitie 2–6 A 11
 00580 Helsinki
 olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

11.5.2021

Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Ympäristöministeriö

Viite Lausuntopyyntö lausuntopalvelussa dnro: VARELY/308/2021

Asia Ehdotus Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi vuosille 2022–2027

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Ehdotukseen Suomen merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelmaksi vuosille 2022–2027. SVK lausuu ehdotuksesta kunnioittavasti seuraavaa.

TAUSTAA

Merenhoidon suunnittelua ohjaavat Suomessa laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä (1299/2004) sekä valtioneuvoston asetus merenhoidon järjestämisestä (980/2011), joilla on toimeenpantu Euroopan unionin meristrategiadirektiivi (2008/56/EY). Merenhoidon tavoitteena on saavuttaa meriympäristön hyvä tila rantaviivasta talousvyöhykkeen ulkorajalle saakka vuoteen 2020 mennessä.

Suomen merenhoitosuunnitelma päivitetään kuuden vuoden välein. Nyt on käynnissä suunnitelman kolmannen osan, toimenpideohjelman, päivittäminen. Meristrategiadirektiivi sisältää joukon laadullisia kuvaajia, joiden avulla EU-maat voivat suunnitella strategioitaan vesiensä ympäristön hyvän tilan saavuttamiseksi. Niitä ovat muun muassa:

- biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen
- kestävän kalastuksen edistäminen
- merenpohjan suojeleminen ja
- merien roskaamisen ja epäpuhtauksien pitäminen kurissa.

Direktiivin tavoitetta vesistöjen hyvästä tilasta vuoteen 2020 mennessä ei ole saavutettu. Tavoitteena on, että nyt lausunnolla olevan toimenpideohjelman avulla meriympäristön hyvä tila saavutettaisiin viimeistään vuonna 2027

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Mesienhoidon tavoitteet eivät toteutuneet alkuperäiseen määräaikaan 2020 mennessä. Lausunnolla olevan ehdotuksen mukaan ne jäävät monelta osin saavuttamatta myös vuonna 2027.

Isoimpana syynä vesienhoidon ilmeiseen tehottomuuteen on, että keskeiset keinot merenhoidon tavoitteiden saavuttamiseksi perustuvat vapaaehtoisuuteen ja että tavoitteiden oikeudellinen painoarvo lupamenettelyissä on heikko.

EU:n Weser-päätös antaa erinomaisen mahdollisuuden estää vesien tilaa heikentävät hankkeet ja tätä mahdollisuutta tulee käyttää entistä enemmän meren tilan parantamiseksi. Tilan heikentymisen torjuminen riittää, vaan meren tilaa tulee pystyä myös parantamaan.

Kalakannat

Hyvä tila jää mitä ilmeisimmin saavuttamatta ainakin meriharjuksen, taimenen, ankeriaan, turskan ja kuhan, mahdollisesti myös lohen ja vaellussiian osalta. Toimenpideohjelmassa esitettyjen toimien tulisi olla kunnianhimoisempia ja tähdätä merkittävimpien keinojen, kuten vaellusesteiden poistamiseen ja kalojen alasvaelluksen turvaamiseen.

SVK ei hyväksy esitettyä syytä käytettäväksi poikkeukseen siihen, että Saaristomeren kuhan osalta ei olla saavuttamassa hyvää tilaa. Luonnonvarakeskuksen uusimpien [tutkimustulosten](#) mukaan saaristomeren kuhan osalta on helppo saavuttaa hyvä tila. Se vaatii vain kuhan alamitan nostoa ja verkkojen pienimmän sallitus solmuvälin nostamista.

SVK esitti jo lausunnossaan ehdotuksesta Suomen merenhoitosuunnitelman seurantaohjelmaksi vuosille 2020–2026 huolensa siitä, **että merialueiden kalastoseurannat tuottavat tietoa sekä alueellisesti, että lajistollisesti erittäin puutteellisesti**. Edelleenkään monen kalalajin, kuten hauen, särkikalojen, kuoreen, muikun, nahkiaisen, kampelan ja mateen tilaa ei ole arvioitu. **SVK vaatii edelleen kaloja koskevien seurantojen huomattavaa laajentamista**. Tämä on välttämätöntä, jotta kalavarojen käyttö ja hoito voidaan toteuttaa kalastuslain 1§ edellyttämällä tavalla.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Olli Saari
toiminnanjohtaja